

ת"ד 683/01/14 - מדינת ישראל נגד טארק אלאסמר

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ת"ד 683-01-14 מדינת ישראל נ' אלאסמר
בפני השופט אבישי קאופמן
מאשימה מדינת ישראל
נגד טארק אלאסמר
נאשמים

החלטה

בפניי בקשה להתיק לנאשם לחזור בו מהודאתו בתיק זה. אומר מיד כי, לאחר ששקלתי את טענות הצדדים החלטתי לדחות את הבקשה.

על פי כתב האישום נתבקש הנאשם לעצור את רכבו בידי ניידת משטרה, ובתגובה הגביר מהירותו, נהג בקלות ראש, ניסה להתחמק מהניידת ותוך כדי נסיעה איבד שליטה על רכבו והתנגש בגדר בית שלצד הכביש.

בישיבת ההקראה מיום 4.11 כפר הנאשם באשמה, טען כי לא ניסה להמלט מהשוטרים וכי איבד את השליטה על רכבו מאחר והופתע מהניידת. התיק נקבע לשמיעת ראיות ליום 11.6.15 מועד בו חזר בו הנאשם מכפירתו והצדדים הציגו הסדר לרבות עונש מאסר בן חודשיים בעבודות שירות.

הנאשם התייצב לראיון השמה בפני הממונה על עבודות השירות ביום 21.9, על פי הודעת הממונה "הביע הסכמתו לריצוי מאסר בעבודות שירות" ונמצא מתאים לכך. מתן גזה"ד בתיק נדחה עקב פציעתו של הסנגור דאז, עו"ד שחאדה ונקבע לחודש דצמבר.

ערב הדיון בחודש דצמבר הוגש יפוי כוח לעו"ד סובחי והוגשה בקשה לחזרה מהודאה. בבקשה זו, אשר הוגשה בלא תצהיר, טען הנאשם כי לא הבין את משמעות הודייתו, כי **סנגורו הוציאו מהדיון בטרם הוצג ההסדר** וכי הוא פנה "לשירות המבחן" מבלי להבין את משמעות הדברים ושם רק נבדק בידי רופא, ולא מעבר לכך.

לאחר שהובהר לסנגור כי בקשה כזו אינה יכולה להתקבל בלא תצהיר ופירוט מלוא טענות הנאשם, הוגשה בקשה מתוקנת ביום 6.4.16, אליה צורף תצהיר ובה חזר הנאשם על הטענות שהעלה סנגורו בבקשה הקודמת.

הבקשה הועברה לתגובת הסנגור הקודם, עו"ד אדהם שחאדה, וביום 18.4 הוגשה הודעתו לפיה הנאשם התייעץ עימו

וביקש ממנו לפעול בנסיין להסדר. עו"ד שחאדה טען כי ההסדר הוסבר לנאשם והוא החליט לקבלו, וזאת עוד לפני הישיבה שנקבעה לשמיעת ראיות. עו"ד שחאדה ציין כי בכל שלבי הטיפול בתיק היה הנאשם מלווה בידי אביו, אשר היה מודע לכפירה, לחזרה ממנה ולהסדר. עו"ד שחאדה אף הוסיף וציין כי אביו של הנאשם ביקש ממנו לפעול להשמת הנאשם בעבודות שירות במקום הקרוב למגוריהם.

בהקשר זה הוגש תצהיר - לא חתום(!) - של אבי הנאשם בו הוא טוען כי לא נכח בדיונים וכי בנו אינו שלוט בעברית. לא מצאתי בתצהיר זה כדי לסתור את דברי עו"ד שחאדה. אין טענה כי אביו של הנאשם נכח בדיונים, ואין מחלוקת כי הנאשם אינו שלוט בעברית. אביו של הנאשם לא התייחס לטענה העיקרית כי היה מצוי בפרטי התיק לכל אורך הדרך וכי הסנגור התבקש לנסות ולהגיע להסדר הולם.

המאשימה התנגדה לבקשה בטענה שאינה עומדת בסטנדרטים שנקבעו בפסיקה אליה הפנתה, וטענה כי הנאשם היה מודע היטב למשמעות ההליכים לכל אורך הדרך.

המסגרת הנורמטיבית וההלכות:

ס' 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו, ברשות בית המשפט "מנימוקים מיוחדים שיירשמו". ככלל ההלכה היא, כי יש לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו בנסיבות חריגות, כגון מקרים בהם הוכח כי הנאשם הודה שלא מרצונו החופשי, בכפייה או כאשר לא הבין את משמעותה של ההודאה.

בע"פ 763/03 ציון נ' מדינת ישראל, הובאו הנימוקים והנסיבות שמצדיקים חזרה מההודיה ובין היתר נאמרו הדברים הבאים:

"...אם התברר לו כי היה פגם בהודייתו בעובדות מבחינת רצונו וכוונתו האמיתיים. כך למשל, אם הודה נאשם עקב טעות או הטעיה, שכן אז מוצדק וראוי להתיר לו לחזור בו מהודייתו. יתרה מזו, יש וממכלול הנסיבות, מתרשם בית המשפט לערעורים כי קיים חשש ממשי, שהנאשם הודה בניגוד לרצונו האמיתי, ועל אף אמונתו הכנה בחפותו; בדרך כלל יברר אז בית המשפט של ערעור את הנסיבות הנלוות להודייה ורשאי הוא לעשות כן, בין היתר, תוך בירור העובדות עם בא-כוחו של המערער בערכאה הדיונית."

בע"פ 3914/08 עאמר עאסלה נ' מדינת ישראל הסביר בית המשפט העליון:

"נימוק בולט לחזרה מהודיה הוא טעות בהבנת משמעותה, תוצאותיה או דרך הצגתה. על הנאשם לשכנע את בימ'ש כי בקשתו להתיר לו לחזור מההודיה נעוצה בנסיבות כאלו, שדחיית הבקשה משמעה פגיעה של ממש בהגנתו. הנימוקים המיוחדים דרושים, שכן פסיחה על שני הסעיפים, בין הודיה לחזרה ממנה, משבשת את ההליך השיפוטי התקין, גורמת לאבדן זמן שיפוטי יקר ולבזבוז עיתותיהם של עדים ופרקליטים, ולעיתים אף לכך שלא ניתן עוד להעלות עדים חשובים על דוכן העדים; אך אם הטעם ענייני, ובטרם נגזר הדין, ניתן לאפשר חזרה מהודאה. חזרה מהודיה אפשרית במקרים חריגים, וככל שמדובר בשלב מוקדם יותר תהא הנטייה ליברלית יותר. משלא קבע המחוקק אמות מידה לנימוקים המיוחדים, ההכרעות נסבות בעיקר על עובדות כל מקרה. בראש וראשונה יש לבחון את שאלת רצונו החופשי והבנתו

של הנאשם בשעת ההודיה.
על בימ'ש לנהוג זהירות בטענות הכרוכות בכשל בייצוג והנחת היסוד היא כי סנגורים עושים מלאכתם
נאמנה ובענייננו אין סיבה לחשוב כי הסנגור לא קרא את התיק כדבעי. כ'כ נמצא כי ההודיה היתה
חופשית ומרצון, לאחר היוועצות בסנגור. המערער זכה להליך הוגן, הן נוכח ייצוגו והן נוכח התייחסותו שלו
בבימ'ש. אמנם ההליך היה בשלב לא רחוק שלאחר הודיה ובטרם נגזר הדין, אך כלל הנסיבות מורים שלא
להיעתר לבקשה".

ברע"פ 445/16 יובל בן זקן נ' מדינת ישראל שב והבהיר בית המשפט העליון כי:

המבחן המהותי לפיו תיחתך סוגיית החזרה מהודאה הוא "מבחן המניע" "מבחן העיתוי" הוא כלי עזר
משפטי המסייע בזיהוי המניע של הנאשם".

יישום ההלכות על נסיבות המקרה דנן:

כשאני בוחן את טענות הצדדים לאור ההלכה הפסוקה בהקשר של סוגייה זו, החלטתי כאמור לדחות את הבקשה.

ראשית, עו"ד שחאדה דחה את טענות הנאשם, הסביר כי היה מעורב בכל הפרטים מראשית ההליך, בליווי אביו, הבין
את הכפירה והחזרה ממנה, הנחה את הסנגור להגיע להסדר טיעון אשר הוסבר לו והיה מקובל עליו.

שנית, התנהגות הנאשם, אשר פנה לממונה על עבודות השירות, כשלושה חודשים לאחר יום הדיון, הביע שם הסכמתו
לריצוי עונש מסוג זה ונמצא מתאים, עומדת בסתירה מוחלטת לטענתו כי לא הבין כלל את משמעות הודאתו והעונש
עליו הוסכם.

שלישית, טענות הנאשם בדבר דרך ניהול הדיון מיום 11.6, אינה יכולה להתקבל. אומר מיד, כי בכל הזהירות אעיד על
עצמי שהתנהגות כמתוארת בידי הנאשם לא תתקבל באולמי. אינני מקבל חזרה מכפירה, בעבירות שאינן הקלות
ביותר כגון עבירות קנס, בלא נוכחות הנאשם עצמו ובלא הודאה מפורשת מפיו. מקל וחומר שלא אקבל זאת במקרה
של הסדר הכולל עונש של מאסר בעבודות שירות.

יתרה מכך, עיון בפרוטוקול מגלה כי לאחר שמצאתי שהנאשם אינו שולט בעברית, **תורגמו לו הדברים ונרשמה**
ההודאה ישירות מפיו באמצעות עו"ד נייטראלי, שנכח באולם דרך מקרה, ובמקרה זה עו"ד אמיר חאג', על מנת
להסיר ספק ולוודא כי מתקבלת הודאה מפיו הנאשם עצמו וזאת מעבר להודאה מפיו הסנגור. לשם השוואה ניתן לבחון
את פרוטוקול ישיבת הכפירה מיום 4.11.14 שם נרשמו הדברים מפיו הסנגור בלבד.

רביעית, לא השתכנעתי מהבקשה כי מדובר במי שאכן עומד על חפותו, אלא לכל היותר במי שמבקש הקלה בעונשו.
למרות שהדברים הובהרו לו בדיון נמנע הנאשם ממסירת גרסה של ממש לאירוע המתואר בכתב האישום וכל שנרשם
בתצהירו מיום 5.4.16 הוא חזרה על הכפירה שמסר עו"ד שחאדה, בלא כל תוספת כלשהי מצדו.

דבריו אלה של הנאשם והמנעויות מפירוט גרסתו באשר לאירועי היום הרלוונטי, מתיישבים עם דבריו של עו"ד שחאדה בתגובתו לפיה ההחלטה על דרך ניהול התיק הייתה משותפת, לרבות הכפירה וההסדר שבעקבותיו חזר בו הנאשם מכפירתו והודה בעבירות.

הנאשם סומך גם היום את ידיו על דברי עו"ד שחאדה, אינו מוסיף דבר משלו, אך מנגד טוען כי עו"ד שחאדה לא הסביר לו את משמעות ההסדר ואת הודאתו בעבירות, טענות שאינן עולות בקנה אחד עם העובדות כפי שעולות מהתיק כמפורט לעיל.

בתיק טרם ניתן גזר דין, אולם הוצג הסדר טיעון "סגור" והתקבלה חוות דעת חיובית מטעם הממונה על עבודות השירות. טיוטת גזה"ד הוכנה והוא אמור היה להמסר לצדדים בחודש דצמבר. בהקשר זה יפים דברי בית המשפט העליון בעניין **בן זקן** שלעיל, לפיהם יש להבחין מבחן מהותי, ולראות את הבקשה ככזו הבאה לאחר גזירת הדין, שכן במועד בו הוגשה כבר היה תוכן גזה"ד ידוע לצדדים זה מכבר.

לאור כל האמור לעיל מסקנתי היא כי הבקשה אינה עומדת בדרישות הפסיקה. הנאשם לא הניח תשתית מספקת להראות כי בקשתו באה מתוך אמונה אמיתית בחפותו, אלא שדומה כי הבקשה באה מתוך הרגשה כי העונש הצפוי לו הינו חמור מדי. **הנאשם מדגיש בבקשתו** כי "אילו היה מודע לכך שרשיונו עומד להפסל לתקופה ארוכה, בוודאי שהיה מסרב להודאה ולהסדר". דברים אלה אינם דברי אדם המרגיש שהינו חף מעבירה, אלא מעידים על כך שאילו מדובר היה בעונש קל יותר היה הנאשם מקבל את ההסדר בלב שלם.

זאת ועוד, תיאורו של הנאשם את המתרחש בפניו בדיון, וטענתו כי לא הבין את מהותו, נסתרים מהפרוטוקול וסותרים לחלוטין את הנוהג עליו אני מקפיד באולמי. ראו לדוגמא אחת מני רבות, תיק 7430-10-12 בו התברר כי הנאשם עומד על כפירתו לאחר שהוצג הסדר בין הצדדים והתיק נקבע לשמיעה פעם נוספת.

לאור כל האמור לעיל הגעתי למסקנה כי הנאשם לא עמד בנטל להראות שיש ממש בבקשתו לחזרה מהודאה, והיא נדחית.

עם זאת, מובן כי הנאשם אינו מחויב לקבל את ההסדר אליו הגיע סנגורו הקודם עם המאשימה, והסנגור יכול לפעול להסדר אחר או לטעון בפניו לקבלת גזר הדין.

לאור האמור לעיל נקבע התיק לטיעון לעונש ליום 8.9 בשעה 11.

ניתנה היום, כ"א סיוון תשע"ו, 27 יוני 2016.

